ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 19.09.1998 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

282

PREDSEDA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

vyhlasuje úplné znenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky z 23. októbra 1996 č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. februára 1998 č. 78/1998 Z. z., zákonom z 24. marca 1998 č. 79/1998 Z. z. a zákonom z 1. júla 1998 č. 234/1998 Z. z.

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

o prokuratúre

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Tento zákon upravuje postavenie, organizáciu a pôsobnosť prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokuratúra“), vymenúvanie a odvolávanie, práva a povinnosti prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry, ich pracovnoprávne vzťahy a služobné pomery.

§ 2

(1) Prokuratúra je samostatný štátny orgán, ktorý chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

(2) Prokuratúra tvorí jednotnú, centrálne riadenú a organizovanú sústavu, v ktorej prokurátori pôsobia vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti a svoje úlohy vykonávajú na základe zákona a prostriedkami ustanovenými zákonom.

§ 3

Prokuratúra ako orgán ochrany práva je v rozsahu svojej pôsobnosti povinná vykonať opatrenia na predchádzanie, zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti. Pri výkone svojej pôsobnosti je povinná využívať všetky zákonné prostriedky tak, aby sa zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

§ 4

(1) Prokurátor plní úlohy

a) trestným stíhaním osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozorom nad zákonnosťou prípravného konania,

b) dozorom nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v miestach, kde je obmedzená osobná sloboda občanov na základe rozhodnutí štátnych orgánov,

c) účasťou a uplatňovaním svojich oprávnení v konaní pred súdmi,

d) zastupovaním štátu ako vlastníka v konaní pred súdmi,

e) dozorom nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v postupe a rozhodnutiach orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy a dozorom nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v postupe a rozhodnutiach ďalších právnických osôb v rozsahu, v akom im zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „orgány verejnej správy“); nad činnosťou orgánov záujmovej samosprávy prokurátor dozor nevykonáva, ak osobitný zákon neustanovuje inak,

f) účasťou na realizácii preventívnych opatrení zameraných na predchádzanie porušovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a na odstraňovanie príčin a podmienok trestnej činnosti,

g) účasťou v poradných orgánoch štátnej správy, ktoré sa podieľajú na tvorbe právnych predpisov alebo na prevencii a potláčaní kriminality.

(2) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vedie register trestov podľa osobitného zákona.[1])

§ 5

(1) Prokurátor je pri plnení úloh povinný

a) postupovať iniciatívne, nestranne a bez prieťahov,

b) rešpektovať a chrániť ľudskú dôstojnosť a ľudské práva,

c) vyvarovať sa akejkoľvek diskriminácie,

d) podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia uplatňovať zákony a ostatné právne predpisy v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

(2) S funkciou prokurátora je nezlučiteľné združovanie sa v politickej strane alebo v politickom hnutí, zastávanie funkcie poslanca zastupiteľského zboru, funkcie v orgánoch štátnej správy a územnej samosprávy, zastávanie inej platenej funkcie a vykonávanie inej zárobkovej činnosti vrátane podnikania s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej a umeleckej činnosti za predpokladu, že taká činnosť nenarúša dôstojnosť prokurátora a neohrozuje dôveru v nestrannosť prokuratúry.

§ 6

Prokurátor nedáva výkladové stanoviská k právnym predpisom iným orgánom, právnickým osobám ani fyzickým osobám, ani neposkytuje služby právnej pomoci.

DRUHÁ ČASŤ
PÔSOBNOSŤ PROKURATÚRY

§ 7

(1) Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v trestnom konaní trestným stíhaním osôb, ktoré sa dopustili trestných činov, a dozorom nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom trestnom konaní. Trestné stíhanie príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov, o ktorých to ustanovuje osobitný zákon, ktorí sa dopustili trestných činov, a dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom trestnom konaní vedenom proti týmto príslušníkom ozbrojených síl a ozbrojených zborov vykonáva prokurátor vojenskej súčasti prokuratúry.

(2) Postup prokurátora pri vyšetrovaní trestných činov, oprávnenia, úlohy a povinnosti prokurátora v trestnom konaní upravuje Trestný poriadok.[2])

§ 8

(1) Prokurátor dozerá na to, aby v miestach výkonu väzby, trestu odňatia slobody, ochranného liečenia a ústavného liečenia nariadeného štátnym orgánom ochrannej výchovy a ústavnej výchovy nariadenej štátnym orgánom, v celách policajného zaistenia, v posádkových väzniciach a v ostatných miestach určených na realizáciu rozhodnutí štátnych orgánov o obmedzení osobnej slobody osôb boli tieto osoby držané len na základe rozhodnutia oprávneného orgánu a aby sa dôsledne zachovávali predpisy platné na vykonávanie týchto obmedzení osobnej slobody.

(2) V miestach uvedených v odseku 1 prokurátor vykonáva previerky a je povinný ihneď prepustiť osoby držané v týchto miestach bez rozhodnutia alebo v rozpore s rozhodnutím príslušného orgánu, zastaviť vykonávanie príkazov a rozhodnutí správ miest uvedených v odseku 1 alebo orgánov im nadriadených, alebo príkazy a rozhodnutia týchto správ zrušiť, ak sú v rozpore so zákonom alebo s iným právnym predpisom.

(3) Pri vykonávaní dozoru podľa odsekov 1 a 2 je prokurátor oprávnený navštevovať miesta uvedené v odseku 1 v akomkoľvek čase, pričom má voľný prístup do všetkých ich priestorov, je oprávnený nazerať do dokladov, podľa ktorých boli osoby pozbavené slobody, a hovoriť s týmito osobami bez prítomnosti iných osôb, preverovať, či rozkazy a rozhodnutia správ miest uvedených v odseku 1 zodpovedajú zákonom a ostatným právnym predpisom, žiadať od pracovníkov správ uvedených v odseku 1 potrebné vysvetlenia a predloženie spisov a rozhodnutí týkajúcich sa obmedzení osobnej slobody.

§ 9

Prokurátor je podľa osobitných zákonov oprávnený

a) podať návrh na začatie občianskeho súdneho konania alebo vstúpiť do už začatého občianskeho súdneho konania a proti rozhodnutiam súdov v občianskom súdnom konaní podávať opravné prostriedky,[3])

b) zastupovať štát ako vlastníka v občianskom súdnom konaní.[4])

§ 10

(1) Prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v postupe a rozhodnutiach orgánov verejnej správy; pritom dbá na to, aby svoje zákonné povinnosti aktívne plnili predovšetkým kontrolné orgány.

(2) Prokurátor je oprávnený

a) preskúmavať zákonnosť všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení obcí, smerníc, úprav, uznesení a iných právnych aktov vydávaných orgánmi verejnej správy,

b) preskúmavať zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy v jednotlivých veciach.

(3) Prokurátor je oprávnený vykonávať v orgánoch verejnej správy previerky dodržiavania zákonnosti v ukončených veciach.

§ 11

(1) Proti všeobecne záväzným právnym predpisom, všeobecne záväzným nariadeniam obcí, smerniciam, úpravám, uzneseniam, iným právnym aktom a rozhodnutiam orgánov verejnej správy vydaným v jednotlivých veciach (ďalej len „rozhodnutia“), ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis, podá prokurátor protest orgánu, ktorý nezákonné rozhodnutie vydal, alebo orgánu nadriadenému alebo dozerajúcemu.

(2) Ak bol protest podaný orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, môže tento orgán svoje rozhodnutie, proti ktorému protest smeruje, zrušiť alebo nahradiť rozhodnutím zodpovedajúcim zákonu. Ak tento orgán nevyhovie úplne protestu sám, je povinný predložiť ho v určenej lehote orgánu nadriadenému alebo dozerajúcemu, ktorý o proteste rozhodne.

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým sa protestu nevyhovelo, môže prokurátor podať nový protest.

(4) Ak ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy protestu nevyhovie, predloží ho na rozhodnutie vláde.

(5) Vo veciach, ktoré sa spravujú predpismi o správnom konaní,[5]) rozhoduje v najvyššom stupni minister alebo vedúci iného ústredného orgánu.

(6) Lehota na vybavenie protestu je 30 dní od jeho podania. Ak orgán o proteste v lehote nerozhodne, ani vec nepredloží orgánu nadriadenému alebo dozerajúcemu, podá prokurátor protest orgánu nadriadenému alebo dozerajúcemu.

(7) Ak sa protestu vyhovelo, rozhodnutie sa zrušilo a vec sa vrátila orgánu, ktorého rozhodnutím sa porušil zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis, je orgán vydávajúci nové rozhodnutie viazaný právnym názorom vysloveným v rozhodnutí o proteste.

(8) Protest nemožno podať, ak uplynuli tri roky od vydania rozhodnutia. Vo veciach, ktoré sa spravujú predpismi o správnom konaní, sa táto lehota počíta od právoplatnosti rozhodnutia.

(9) Prokurátor môže podaný protest vziať späť.

§ 12

(1) Ak protest smeruje proti nariadeniu alebo uskutočňovaniu výkonu rozhodnutia, ďalšie vykonávanie rozhodnutia sa podaním protestu odkladá do jeho vybavenia.

(2) Vykonávanie ostatných rozhodnutí, proti ktorým bol podaný protest, sa zastavuje uplynutím lehoty ustanovenej na vybavenie protestu.

(3) Ak sa protestu vyhovelo, musí orgán, ktorého rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené, bez meškania, najneskoršie však do 30 dní od zrušenia alebo zmeny rozhodnutia, obnoviť porušené

práva; ak obnova porušeného práva nie je možná, je povinný urobiť v rovnakej lehote inú primeranú nápravu.

§ 13

(1) Prokurátor navrhuje príslušným orgánom verejnej správy alebo ich nadriadeným orgánom, aby odstránili porušenie zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, ku ktorému došlo v postupe orgánov verejnej správy bez vydania rozhodnutia alebo ich nečinnosťou.

(2) Orgán verejnej správy je povinný v lehote 30 dní od doručenia návrhu prokurátora informovať, aké opatrenia na základe jeho návrhu vykonal.

§ 14

(1) Prokurátor je vylúčený z prešetrovania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

(2) Na vyššom článku prokuratúry je vylúčený aj ten prokurátor, ktorý rozhodoval vec na nižšom článku prokuratúry, a naopak.

§ 15

(1) Len čo sa prokurátor dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne vedúcemu prokurátorovi, ktorý rozhodne o tom, či je prokurátor vylúčený, a urobí potrebné opatrenia.

(2) O vylúčení okresného prokurátora rozhodne krajský prokurátor, o vylúčení vojenského obvodného prokurátora rozhodne vyšší vojenský prokurátor. O vylúčení krajského prokurátora a vyššieho vojenského prokurátora rozhodne generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“).

TRETIA ČASŤ
ORGANIZÁCIA PROKURATÚRY

§ 16

(1) Prokuratúra sa člení na

a) Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorej súčasťou je Hlavná vojenská prokuratúra a register trestov,

b) krajské prokuratúry, ktorých postavenie má aj vyššia vojenská prokuratúra,

c) okresné prokuratúry, ktorých postavenie majú aj vojenské obvodné prokuratúry.

(2) Sídlom generálnej prokuratúry je hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava. Sídla a obvody ostatných prokuratúr sa zhodujú so sídlami a obvodmi príslušných súdov.

§ 17

(1) Na čele prokuratúry je generálny prokurátor, ktorý je ústavným činiteľom s postavením vedúceho ústredného orgánu Slovenskej republiky. Generálneho prokurátora vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky.

(2) Generálny prokurátor skladá do rúk prezidenta Slovenskej republiky tento sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republike. Budem dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a presadzovať a upevňovať zákonnosť.“.

Odmietnutie zložiť sľub alebo zložiť sľub s výhradou má za následok, že vymenovaný kandidát sa nestane generálnym prokurátorom.

(3) Za generálneho prokurátora môže byť vymenovaný prokurátor, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie, dosiahol vek najmenej 35 rokov a s vymenovaním súhlasí. Splnenie týchto podmienok overuje pred schválením návrhu na vymenovanie generálneho prokurátora Národná rada Slovenskej republiky.

§ 18

(1) Vykonávanie funkcie generálneho prokurátora sa skončí

a) uplynutím doby, na ktorú bol vymenovaný,

b) vzdaním sa funkcie,

c) odvolaním z funkcie.

(2) Generálny prokurátor je vymenovaný na dobu piatich rokov. Do tejto funkcie môže byť tá istá osoba vymenovaná najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(3) Generálny prokurátor sa môže vzdať svojej funkcie písomným oznámením prezidentovi Slovenskej republiky a predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky doručeným v ten istý deň. Vykonávanie funkcie generálneho prokurátora sa v takom prípade skončí uplynutím kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené.

(4) Národná rada Slovenskej republiky navrhne prezidentovi Slovenskej republiky, aby generálneho prokurátora z funkcie odvolal pred uplynutím funkčného obdobia, ak prestal spĺňať podmienky na vykonávanie funkcie (§ 47). Dňom odovzdania návrhu na odvolanie generálneho prokurátora prezidentovi Slovenskej republiky sa pozastavuje vykonávanie jeho funkcie.

(5) Národná rada Slovenskej republiky môže navrhnúť prezidentovi Slovenskej republiky, aby generálneho prokurátora z funkcie odvolal pred uplynutím funkčného obdobia, ak nie je podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotnej správy na úseku zdravotníctva alebo orgánu sociálneho zabezpečenia zo zdravotných dôvodov spôsobilý vykonávať svoju funkciu po dobu dlhšiu ako šesť mesiacov, alebo ak ju z iných dôvodov nevykonáva po dobu presahujúcu tri mesiace.

(6) Vykonávanie funkcie generálneho prokurátora, ktorý bol z funkcie odvolaný, sa skončí, ak prezident Slovenskej republiky neurčí inak, dňom nasledujúcim po dni vydania rozhodnutia prezidenta Slovenskej republiky.

§ 19

(1) Generálny prokurátor vymenúva a odvoláva prvého námestníka generálneho prokurátora.

(2) Za prvého námestníka generálneho prokurátora môže byť vymenovaný prokurátor (§ 32), ktorý dosiahol vek najmenej 35 rokov.

(3) Počas doby, po ktorú nie je generálny prokurátor vymenovaný alebo svoju funkciu po dobu dlhšiu ako 30 dní nevykonáva, funkciu generálneho prokurátora v plnom rozsahu práv a povinností vykonáva jeho prvý námestník.

(4) V dobe, keď generálny prokurátor funkciu vykonáva, prvý námestník ho zastupuje v rozsahu, ktorý určí generálny prokurátor.

(5) Generálny prokurátor vymenúva a odvoláva ďalších svojich námestníkov, vedúcich prokurátorov, ich námestníkov, ako aj ostatných prokurátorov.

§ 20

Generálny prokurátor podáva Národnej rade Slovenskej republiky raz za rok správu o činnosti prokuratúry a jej poznatkoch o porušovaní zákonov. Je povinný na požiadanie zúčastniť sa na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky a jej výborov a podávať im požadované správy a informácie. Predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky predkladá podnety na prijatie zákonov, ich zmeny a doplnenia a Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrhy na začatie konania pred ním.

§ 21

(1) Generálny prokurátor sa zúčastňuje s poradným hlasom na zasadaniach vlády Slovenskej republiky. Ostatní prokurátori sú oprávnení zúčastňovať sa s poradným hlasom na zasadaniach orgánov verejnej správy.

(2) Prokurátor nemôže byť členom orgánov podieľajúcich sa na vykonávaní štátnej správy, ani ich stálych alebo účelových poradných orgánov s výnimkou tých poradných orgánov, ktoré sa podieľajú na tvorbe právnych predpisov alebo na prevencii a potláčaní kriminality.

§ 22

(1) Na čele generálnej prokuratúry je generálny prokurátor.

(2) Na čele Hlavnej vojenskej prokuratúry je hlavný vojenský prokurátor, ktorý je námestníkom generálneho prokurátora.

(3) Na čele krajských prokuratúr sú krajskí prokurátori a na čele vyššej vojenskej prokuratúry je vyšší vojenský prokurátor.

(4) Na čele okresných prokuratúr sú okresní prokurátori a na čele vojenských obvodných prokuratúr sú vojenskí obvodní prokurátori.

(5) Krajskí prokurátori, vyšší vojenský prokurátor, okresní prokurátori a vojenskí obvodní prokurátori sú vedúcimi prokurátormi.

(6) Na jednotlivých prokuratúrach sú činní prokurátori, ktorí sú podriadení vedúcim prokurátorom a spolu s nimi ich nadriadeným prokurátorom.

§ 23

(1) Nadriadený prokurátor je oprávnený vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

(2) Nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní. Na žiadosť podriadeného prokurátora potvrdí vydanie pokynu jeho písomným

vyhotovením. V takom prípade nie je do doručenia písomného vyhotovenia pokynu jeho splnenie s výnimkou neodkladných úkonov povinné.

(3) Podriadený prokurátor je povinný odmietnuť splnenie pokynu, ak by jeho splnením spáchal trestný čin, priestupok alebo kárne previnenie. Môže odmietnuť splnenie pokynu, ak by jeho splnením bezprostredne a vážne ohrozil svoj život alebo zdravie. Ak podriadený prokurátor predvída, že splnenie pokynu by mohlo mať za následok vznik škody, je povinný upozorniť na to nadriadeného prokurátora.

(4) Ak podriadený prokurátor považuje pokyn za rozporný s právnym predpisom alebo so svojím právnym názorom, môže písomne požiadať, aby vec bola pridelená na vybavenie inému prokurátorovi. Žiadosť musí odôvodniť. Nadriadený prokurátor žiadosti vyhovie a vybavením veci poverí iného prokurátora alebo ju vybaví sám.

§ 24

(1) Generálny prokurátor riadi a kontroluje činnosť všetkých prokuratúr vrátane vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh vydáva príkazy a pokyny záväzné pre všetkých zamestnancov prokuratúry. V záujme jednotného uplatňovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov vydáva stanoviská, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry.

(2) Hlavný vojenský prokurátor riadi a kontroluje činnosť vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh vydáva príkazy a pokyny záväzné pre všetkých vojakov a zamestnancov vojenských prokuratúr.

§ 25

Vedúcich prokurátorov zastupujú v určenom rozsahu ich námestníci. Vedúci prokurátori v okruhu svojej pôsobnosti zabezpečujú dodržiavanie a jednotnú aplikáciu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov. Zabezpečujú vecnú správnosť a včasnosť plnenia úloh prokuratúry.

ŠTVRTÁ ČASŤ
FORMY PLNENIA ÚLOH

§ 26

(1) Ministerstvá, iné ústredné orgány štátnej správy a iné orgány verejnej správy a právnické osoby poskytujú prokurátorovi súčinnosť nevyhnutnú na plnenie úloh, ktoré mu ukladá zákon; najmä mu podávajú vysvetlenia, v ukončených veciach mu požičiavajú spisy a doklady, v neukončených veciach mu umožňujú nahliadnuť do spisov, a to v rozsahu primeranom naliehavosti spoločenskej potreby chrániť tie práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu, ktoré sú predmetom konkrétneho konania.

(2) Na plnenie úloh ustanovených zákonom napomáhajú prokurátorovi aj súdy tým, že mu požičiavajú spisy a doklady v rozsahu primeranom naliehavosti spoločenskej potreby chrániť tie práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu, ktoré sú predmetom konkrétneho konania.

§ 27

Zrušený

§ 28

Oprávnenia prokurátora uvedené v § 26 sa nevzťahujú na veci operačnej a mobilizačnej povahy.

§ 29

(1) Právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá podala podnet na preskúmanie postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy, či je v súlade so zákonmi a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, alebo ktorá žiadala prokurátora o podanie návrhu na začatie občianskeho súdneho konania alebo o jeho vstup do už začatého občianskeho súdneho konania, môže prokurátor žiadať o podanie potrebného vysvetlenia alebo o predloženie písomností potrebných na vybavenie veci.

(2) O podanie vysvetlenia alebo o predloženie písomností môže prokurátor v súvislosti s vybavovaním konkrétnej veci žiadať aj osobu, proti ktorej podnet alebo žiadosť smeruje, alebo bez vysvetlenia ktorej nemožno vec vybaviť. Takáto osoba môže odoprieť podať vysvetlenie, ak by ním spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe. Môže ho odoprieť aj osoba, ktorá by tým porušila štátom uznávanú alebo uloženú povinnosť mlčanlivosti, ak tejto povinnosti nebola zbavená.

(3) Ak právnická osoba alebo fyzická osoba dožiadaniu prokurátora podľa odseku 1 nevyhovie a bez takéhoto vysvetlenia alebo bez predloženia písomností nemožno vo vybavovaní veci pokračovať, prokurátor vybavovanie veci ukončí, o čom právnickú osobu alebo fyzickú osobu písomne vyrozumie.

(4) Predvolanie osoby uvedenej v odseku 2 musí byť písomné a musí jej byť doručené do vlastných rúk najmenej tri dni pred vykonaním úkonu. Ak sa táto osoba bez ospravedlnenia alebo bez závažného dôvodu nedostaví k prokurátorovi, môže ju prokurátor dať predviesť, ak o možnosti predvedenia bola osoba poučená. O predvedenie požiada príslušný útvar Policajného zboru. Trovy predvedenia uhradí predvedená osoba. Ak to pomery predvedenej osoby odôvodňujú, tieto trovy znáša štát.

(5) V naliehavých prípadoch môže prokurátor osobu uvedenú v odseku 2 predvolať aj telefonicky, telegraficky alebo telefaxom.

(6) Cestovné náhrady,[7]) ušlý zárobok a v prípade predchádzajúceho súhlasu aj iné hotové výdavky nevyhnutné na splnenie povinnosti uhradí osobe uvedenej v odseku 2 prokuratúra, ak ich uplatní do troch dní odo dňa, keď sa k prokurátorovi dostavila. Nárok na náhradu nemá ten, kto sa k prokurátorovi dostavil vo vlastnom záujme alebo bol predvedený pre svoje protiprávne konanie.

§ 30

(1) Prokurátor z vlastnej iniciatívy alebo na základe podnetu preskúma postup alebo rozhodnutie orgánov verejnej správy, rozhodnutie súdu, prokurátora, vyšetrovateľa a policajného orgánu z hľadiska zachovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov a vykoná opatrenie na odstránenie zistených porušení, ak na preskúmanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány. Pisateľa podnetu o jeho vybavení vyrozumie, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Ten, kto podnet podal, môže žiadať preskúmanie zákonnosti jeho vybavenia opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený orgán.

(3) Ďalšie podnety v tej istej veci sa vybavujú len vtedy, ak obsahujú nové skutočnosti. Ďalším podnetom sa rozumie v poradí tretí podnet, ktorým pisateľ prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich dvoch podnetov v tej istej veci.

§ 31

(1) Nadriadeným orgánom prokurátora činného na okresnej prokuratúre sa rozumie prokurátor činný na krajskej prokuratúre, v ktorej obvode okresná prokuratúra pôsobí. Nadriadeným orgánom prokurátora činného na vojenskej obvodnej prokuratúre sa rozumie prokurátor činný na vyššej vojenskej prokuratúre.

(2) Nadriadeným orgánom prokurátora činného na krajskej prokuratúre alebo na vyššej vojenskej prokuratúre sa rozumie prokurátor činný na generálnej prokuratúre.

(3) Nadriadeným orgánom prokurátora činného na generálnej prokuratúre je riaditeľ odboru, v ktorom pôsobí. Nadriadeným orgánom riaditeľa odboru je námestník generálneho prokurátora, ktorý príslušný odbor riadi. Nadriadeným orgánom riaditeľa odboru Hlavnej vojenskej prokuratúry je zástupca hlavného vojenského prokurátora a jeho nadriadeným orgánom je námestník generálneho prokurátora - hlavný vojenský prokurátor. Nadriadeným orgánom námestníkov generálneho prokurátora je generálny prokurátor.

PIATA ČASŤ
PROKURÁTORI A PRÁVNI ČAKATELIA PROKURATÚRY

§ 32

(1) Za prokurátora môže byť vymenovaný bezúhonný občan Slovenskej republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území, je spôsobilý na právne úkony, dosiahol vek najmenej 25 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie, po ustanovenú dobu vykonával čakateľskú prax, úspešne zložil prokurátorskú skúšku a s vymenovaním do funkcie prokurátora súhlasí.

(2) Prokurátorom vojenskej prokuratúry môže byť len dôstojník alebo generál v činnej službe.

(3) Generálny prokurátor vymenúva prokurátorov do konkrétnych funkcií na konkrétnych článkoch a organizačných zložkách prokuratúry podľa vzájomnej dohody.

§ 33

Právny čakateľ prokuratúry musí spĺňať podmienky uvedené v § 32 ods. 1 s výnimkou čakateľskej praxe a veku.

§ 34

(1) Čakateľská prax je trojročná. Výnimky môže v jednotlivých prípadoch povoliť generálny prokurátor. Skrátená čakateľská prax nesmie byť kratšia ako 18 mesiacov. Čakateľská prax sa skončí prokurátorskou skúškou, ktorú musí vykonať právny čakateľ po skončení čakateľskej praxe.

(2) Právny čakateľ môže vykonávať jednoduché úkony prokurátora v rozsahu, ktorý ustanoví generálny prokurátor opatrením uverejneným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

§ 35

(1) Právneho čakateľa prokuratúry prijíma do pracovného pomeru generálny prokurátor. Čakateľská prax sa vykonáva v pracovnom pomere na určitú dobu. Inak sa na pracovné vzťahy právnych čakateľov prokuratúry vzťahujú pracovnoprávne predpisy.[8])

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na právnych čakateľov vojenských prokuratúr, ktorí sú v služobnom pomere vojakov z povolania, a generálny prokurátor ich za právnych čakateľov vymenúva na návrh hlavného vojenského prokurátora. Na ich služobné pomery sa vzťahujú predpisy o služobnom pomere vojakov, vojenské služobné predpisy a poriadky, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 36

(1) Generálny prokurátor môže pri vymenovaní za prokurátora započítať čakateľskú prax a obdobnú prax vykonanú podľa osobitných predpisov.

(2) Generálny prokurátor môže uznať odbornú justičnú skúšku, advokátsku skúšku, profesijnú skúšku komerčného právnika a inú obdobnú skúšku za prokurátorskú skúšku podľa tohto zákona.

(3) Generálny prokurátor môže výnimočne odpustiť čakateľskú prax alebo aj vykonanie prokurátorskej skúšky uchádzačovi o funkciu prokurátora, ktorý spĺňa ostatné podmienky na vymenovanie do funkcie prokurátora a svojou primeranou právnickou praxou alebo vedeckou či pedagogickou činnosťou v odbore práva preukázal spôsobilosť na výkon funkcie prokurátora.

§ 37

(1) Prokurátor pri vymenovaní za prokurátora skladá do rúk generálneho prokurátora tento sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy a presadzovať ich vo svojej pracovnej činnosti i v osobnom živote. Budem zachovávať vernosť Slovenskej republike a chrániť dôstojnosť povolania prokurátora.“.

(2) Odmietnutie zložiť sľub alebo zložiť sľub s výhradou má za následok, že pracovný pomer prokurátora nevznikne.

§ 38

(1) Prokurátor je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri plnení úloh prokuratúry alebo v súvislosti s nimi a ktoré si v záujme fyzických osôb alebo právnických osôb vyžadujú, aby zostali utajené pred nepovolanou osobou.

(2) Povinnosť prokurátora podľa odseku 1 trvá aj po skončení vykonávania funkcie prokurátora.

(3) Od povinnosti zachovávať mlčanlivosť podľa odseku 1 môže prokurátora celkom alebo sčasti oslobodiť generálny prokurátor.

§ 39

(1) Konanie prokurátora, ktoré má znaky priestupku, sa prejedná v kárnom konaní.

(2) Generálny prokurátor môže rozhodnúť o pozastavení vykonávania funkcie trestne stíhaného prokurátora alebo prokurátora, proti ktorému sa vedie kárne konanie, ako aj o poverení iného prokurátora jej vykonávaním a o zrušení takých opatrení.

(3) Po dobu pozastavenia vykonávania funkcie patrí prokurátorovi plat vo výške 60 % základného platu ustanoveného osobitným zákonom.[9]) Príplatok za riadenie a osobitný príplatok prokurátorovi po dobu pozastavenia vykonávania funkcie nepatrí. Ak sa trestné stíhanie prokurátora skončí zastavením alebo ak bude súdom spod obžaloby oslobodený, alebo kárne konanie vedené proti prokurátorovi sa skončí inak ako skončením pracovného pomeru prepustením prokurátora alebo zastavením kárneho konania preto, že osoba, proti ktorej sa konanie viedlo, prestala byť prokurátorom, nevyplatených 40 % základného platu, príplatok za riadenie a osobitný príplatok sa mu doplatia.

ŠIESTA ČASŤ
PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY A SLUŽOBNÉ POMERY PROKURÁTOROV

§ 40

(1) Prokurátor s výnimkou prokurátora vojenskej prokuratúry je v pracovnom pomere s prokuratúrou Slovenskej republiky.

(2) Na pracovný pomer prokurátora sa vzťahujú tieto ustanovenia Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 88/1968 Zb., zákona č. 153/1969 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 72/1982 Zb., zákona č. 111/1984 Zb., zákona č. 22/1985 Zb., zákona č. 52/1987 Zb., zákona č. 98/1987 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 3/1991 Zb., zákona č. 297/1991 Zb., zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 275/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 206/1996 Z. z.: § 10, § 14, § 18 až 23, § 38 ods. 1 a 2, § 59, § 60, § 73 ods. 1 až 3, § 74, § 82 až 84, § 88, § 89, § 91, § 95, § 96, § 100 až 110c, § 119 až 128, § 130 ods. 1 a 2, § 131, § 135, § 141, § 141a, § 142b, § 143, § 146, § 147, § 153, § 154, § 156 až 162, § 170 až 205c, § 206, § 207, § 240 až 266a, § 270, § 272 až 275.

§ 41

(1) Prokurátor vojenskej prokuratúry je v služobnom pomere vojaka z povolania. Na jeho služobný pomer sa vzťahujú predpisy o služobných pomeroch vojakov,[10]) vojenské služobné predpisy a poriadky, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Osobným úradom vojaka a zamestnanca činného na vojenskej prokuratúre je Ministerstvo obrany Slovenskej republiky.

(3) Činnosť vojenskej prokuratúry hmotne zabezpečuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky.

§ 42

(1) Pracovný pomer prokurátora, ktorý nie je vojakom z povolania, vzniká dňom, ktorým bol vymenovaný do funkcie prokurátora.

(2) V prípadoch, keď prokurátor v čase vymenovania splnil podmienky nároku na starobný alebo invalidný dôchodok, generálny prokurátor s ním dohodne pracovný pomer na určitú dobu.

§ 43

(1) Prokurátora vymenúva do funkcie a odvoláva z funkcie generálny prokurátor.

(2) Generálny prokurátor súčasne s odvolaním prokurátora rozhodne o jeho vymenovaní do inej funkcie. Ak nie sú splnené podmienky na postup podľa odseku 3, vymenuje odvolaného prokurátora do inej funkcie na tom istom článku a v tej istej obci.

(3) Generálny prokurátor môže odvolaného prokurátora vymenovať do funkcie na inom článku prokuratúry len

a) s jeho súhlasom alebo

b) na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v kárnom konaní, alebo

c) ak v dôsledku organizačných zmien došlo k zrušeniu článku alebo organizačnej zložky prokuratúry, na ktorej je prokurátor do funkcie vymenovaný.

(4) Generálny prokurátor môže prokurátora dočasne preložiť na výkon funkcie na inom článku prokuratúry, ako bolo pôvodne dohodnuté, ak je to v dôležitom záujme prokuratúry, najdlhšie však na 60 pracovných dní v jednom kalendárnom roku.

§ 44

(1) Pracovný pomer prokurátora sa skončí, ak

a) uplynula doba, na ktorú bol pracovný pomer dohodnutý,

b) prokurátor sa vzdal funkcie,

c) prokurátor bol prepustený.

(2) Generálny prokurátor rozhodne o prepustení prokurátora

a) na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v kárnom konaní alebo

b) ak prokurátor prestal spĺňať podmienky na vykonávanie funkcie prokurátora (§ 47).

(3) Generálny prokurátor môže rozhodnúť o prepustení prokurátora, ak

a) prokurátor vzhľadom na svoj zdravotný stav nemôže podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotnej správy alebo orgánu sociálneho zabezpečenia vykonávať viac ako jeden rok funkciu prokurátora,

b) prokurátor dovŕšil vek 65 rokov.

§ 45

(1) Generálny prokurátor odvolá vojaka z povolania z funkcie prokurátora vojenskej prokuratúry a nevymenuje ho do inej funkcie,

a) ak prestal spĺňať podmienky na vykonávanie funkcie prokurátora,

b) na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v kárnom konaní.

(2) Generálny prokurátor môže odvolať vojaka z povolania z funkcie prokurátora vojenskej prokuratúry a nevymenovať ho do inej funkcie, ak

a) vzhľadom na jeho zdravotný stav nemôže podľa lekárskeho posudku alebo rozhodnutia orgánu štátnej zdravotnej správy alebo orgánu sociálneho zabezpečenia vykonávať viac ako jeden rok funkciu prokurátora,

b) splnil podmienky na nárok na starobný dôchodok.

(3) Odvolaním z funkcie prokurátora vojenskej prokuratúry sa služobný pomer odvolaného vojaka z povolania neskončí.

§ 46

(1) Prokurátor sa môže písomne vzdať funkcie prokurátora. Vzdanie sa funkcie nadobudne účinnosť uplynutím dvoch mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené generálnemu prokurátorovi, ak nedôjde k inej dohode.

(2) Prokurátor vojenskej prokuratúry sa môže vzdať funkcie prokurátora za podmienok uvedených v odseku 1. Ak s tým vyslovil súhlas minister obrany Slovenskej republiky, môže tak urobiť aj bez toho, že by súčasne požiadal o prepustenie zo služobného pomeru vojaka z povolania.

§ 47

Prokurátor prestane spĺňať podmienky na vykonávanie funkcie prokurátora, ak

a) bol právoplatným rozsudkom súdu uznaný za vinného zo spáchania úmyselného trestného činu alebo trestného činu spáchaného z nedbanlivosti v súvislosti s vykonávaním funkcie prokurátora,

b) stratil štátne občianstvo Slovenskej republiky,

c) nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

d) vstúpil do politickej strany alebo politického hnutia,

e) začal vykonávať inú platenú funkciu, podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť s výnimkou správy vlastného majetku a vedeckej, pedagogickej, literárnej alebo umeleckej činnosti,

f) podľa právoplatného rozhodnutia súdu stratil spôsobilosť na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony bola právoplatným rozhodnutím súdu obmedzená.

§ 48

(1) Ak sa prokurátor vzdá funkcie prokurátora preto, že v dôsledku organizačných zmien dochádza k zrušeniu článku alebo organizačnej zložky prokuratúry, na ktorej bol do funkcie vymenovaný, a s vymenovaním do funkcie na inom článku prokuratúry nesúhlasí, patrí mu odchodné v sume ustanovenej osobitným predpisom.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa uplatní, len ak sa prokurátor vzdá funkcie do 30 dní po vymenovaní do funkcie podľa § 43 ods. 3 písm. c) a v oznámení o vzdaní sa funkcie výslovne uvedie, že sa jej vzdáva z dôvodu uvedeného v odseku 1.

§ 49

Prokurátor môže neplatnosť skončenia pracovného pomeru, ak sa pracovný pomer neskončil prepustením na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v kárnom konaní, uplatniť na súde najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal takto jeho pracovný pomer skončiť.[11])

§ 50

Platové pomery prokurátora a právneho čakateľa prokuratúry upravuje osobitný zákon.[8])

§ 51

Kárnu zodpovednosť prokurátora upravuje osobitný zákon.[12])

§ 52

Prokurátor preukazuje svoju funkciu a príslušnosť k prokuratúre služobným preukazom. Služobný preukaz prokurátora je preukazom totožnosti.

SIEDMA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 53

(1) Prokurátor, ktorý bol vymenovaný za prokurátora a ustanovený do funkcie podľa predpisov platných pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa považuje za prokurátora vymenovaného a ustanoveného podľa tohto zákona.

(2) Prokurátor vymenovaný podľa predpisov platných pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zloží do 30 dní od nadobudnutia jeho účinnosti sľub predpísaný v § 37 ods. 1. Odmietnutie zložiť sľub má za následok, že pracovný pomer prokurátora sa skončí 31. decembra 1996.

§ 54

Funkčné obdobie generálneho prokurátora, ktorý vykonáva funkciu v deň, keď tento zákon nadobudne účinnosť, začína plynúť dňom jeho vymenovania.

§ 55

Zrušuje sa zákon č. 60/1965 Zb. o prokuratúre v znení zákona č. 71/1967 Zb., zákona č. 29/1968 Zb., zákona č. 147/1969 Zb., zákona č. 29/1978 Zb., zákona č. 196/1988 Zb., zákona č. 168/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 4/1993 Z. z.

§ 56

Tento zákon nadobúda účinnosť 25. marca 1998.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. februára 1998 nadobudol účinnosť 25. marca 1998.

Zákon č. 79/1998 Z. z., ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre nadobudol účinnosť 25. marca 1998.

Zákon č. 234/1998 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 314/1996 Z. z. o prokuratúre nadobudol účinnosť 30. júla 1998.

Ivan Gašparovič v. r.

1) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 237/1993 Z. z. o registri trestov v znení neskorších predpisov.

2) Napríklad § 53, 158, 174 a 175 Trestného poriadku.

3) Napríklad § 35 Občianskeho súdneho poriadku, § 62 ods. 1 zákona o rodine č. 94/1963 Zb.

4) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 17/1993 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 253/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky vo veciach prevodov majetku štátu na iné osoby a o Fonde národného majetku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

5) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).Zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.

7) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

8) Zákonník práce č. 65/1965 Zb. v znení neskorších predpisov.

9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 66/1994 Z. z. o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

10) Zákon č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov v znení neskorších predpisov.

11) § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

12) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1996 Z. z. o kárnej zodpovednosti prokurátorov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.